

Důkladnost vyšetřování

Aktuální k 15. březnu 2025

Článek 2 Úmluvy

1. Právo každého na život je chráněno zákonem. Nikdo nesmí být úmyslně zbaven života (...).
2. Zbavení života se nebude považovat za způsobené v rozporu s tímto článkem, jestliže bude vyplývat z použití síly, které není více než zcela nezbytné, při:
 - a) obraně každé osoby proti nezákonnému násilí;
 - b) provádění zákonného zatčení nebo zabránění útěku osoby zákonně zadržené;
 - c) zákonně uskutečněné akci za účelem potlačení nepokojů nebo vzpoury.

Článek 3 Úmluvy

Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.

Obecné zásady

Povinnost provést účinné vyšetřování

Právo na život

230. Všeobecný zákaz svévolného zabíjení představiteli veřejné moci by byl v praxi neúčinný, pokud by neexistoval postup pro přezkoumání zákonnosti použití smrtící síly státními orgány. (...).

Armani da Silva proti Spojenému království

č. 5878/08, rozsudek velkého senátu ze dne 30. března 2016

171. Článek 2 ukládá státu povinnost chránit právo na život přijetím účinného trestně právního rámce odrazujícího od páčání trestných činů proti jednotlivci, podpořeného donucovacími mechanismy pro prevenci, potlačování a trestání porušení tohoto ustanovení. Tato povinnost implicitně vyžaduje, aby existovala nějaká forma účinného úředního šetření, kdykoli existuje důvod se domnívat, že jednotlivec zemřel nebo utrpěl život ohrožující zranění za podezřelých okolností, a to i v případě, že předpokládaným pachatelem smrtelného útoku není představitel veřejné moci (...).

Mustafa Tunç a Fecire Tunç proti Turecku

č. 24014/05, rozsudek velkého senátu ze dne 14. dubna 2015

163. (...) Základním účelem tohoto vyšetřování je zajistit účinnou implementaci vnitrostátních zákonů zaručujících právo na život a v případech týkajících se představitelů veřejné moci zajistit jejich odpovědnost za jim přičitatelná úmrtí (...).

Al-Skeini a ostatní proti Spojenému království

č. 55721/07, rozsudek velkého senátu ze dne 7. července 2011

Zákaz mučení a jiných forem špatného zacházení

184. (...) pokud jednotlivec na základě hájitelných důvodů tvrdí, že byl vystaven zacházení v rozporu s článkem 3, tento článek vyžaduje, aby vnitrostátní orgány provedly účinné úřední vyšetřování s cílem zjistit okolnosti případu a identifikovat a případně potrestat odpovědné osoby. Takovou povinnost nelze považovat za omezenou pouze na případy špatného zacházení ze strany představitelů veřejné moci, ale i soukromých osob (...).

X a ostatní proti Bulharsku

č. 22457/16, rozsudek velkého senátu ze dne 2. února 2021

117. Základním účelem takového vyšetřování je zajistit účinnou implementaci vnitrostátních zákonů zakazujících mučení a nelidské či ponižující zacházení nebo trestání v případech týkajících se představitelů veřejné moci a zajistit jejich odpovědnost za špatné zacházení, ke kterému dochází pod jejich kontrolou.

Bouyid proti Belgii

č. 23380/09, rozsudek velkého senátu ze dne 28. září 2015

139. (...) Soud zdůrazňuje, že náležitá reakce úřadů při vyšetřování závažných obvinění ze špatného zacházení ze strany policie nebo jiných podobných představitelů veřejné moci je v souladu se standardy článku 3 nezbytná pro udržení důvěry veřejnosti v dodržování zásad právního státu a pro zabránění jakémukoli zdání tajných dohod nebo tolerance nezákonných činů (...).

Lyapin proti Rusku

č. 46956/09, rozsudek ze dne 24. července 2014

O různých formách špatného zacházení podle článku 3 Úmluvy pojednává samostatná tematická příručka s názvem [Test minimálního stupně závažnosti s ohledem na věc Bouyid proti Belgii](#).

Vyšetřování, stíhání a trestání sexuálně motivovaných trestných činů je součástí samostatné tematické příručky s názvem [Sexuální násilí](#).

Účinné vyšetřování jako samostatný závazek

158. Soud (...) konzistentně zkoumá otázku dodržení procesních povinností podle článku 2 odděleně od otázky dodržení hmotněprávních závazků, a případně z tohoto důvodu shledá samostatné porušení článku 2.

Šilih proti Slovinsku

č. 71463/01, rozsudek velkého senátu ze dne 9. dubna 2009

Důkladnost vyšetřování

233. Aby bylo vyšetřování „účinné“ (...), musí být v první řadě důkladné (...). To znamená, že musí být způsobilé vést ke zjištění relevantních skutečností, určení, zda použitá síla byla či nebyla za daných okolností oprávněná, a identifikovat a případně i potrestat odpovědné osoby (...). Příslušné orgány musí podniknout veškeré rozumné kroky, aby zajistily důkazy týkající se incidentu, včetně mj. svědeckých výpovědí, forenzních důkazů a případně i pitvy (...). Jakýkoli nedostatek ve vyšetřování, který podkopává jeho schopnost zjistit příčinu smrti nebo totožnost odpovědné osoby, nedostojí požadovanému standardu (...).

234. Závěry vyšetřování musí být založeny na důkladné, objektivní a nestranné analýze všech relevantních prvků. Nesledování zjevné linie vyšetřování v rozhodující míře podkopává schopnost vyšetřování zjistit skutkové pozadí případu a totožnost odpovědných osob (...). Pokud došlo k podezřelému úmrtí z rukou představitele veřejné moci, musí příslušné vnitrostátní orgány uplatňovat zvláště přísnou kontrolu následného vyšetřování (...).

[...]

239. Pokud úřední vyšetřování dospělo do stádia řízení před vnitrostátními soudy, musí řízení jako celek, včetně fáze soudního řízení, splňovat požadavky vyplývající z pozitivní povinnosti chránit právo na život zákonem. V tomto ohledu by vnitrostátní soudy neměly být za žádných okolností připraveny připustit, aby život ohrožující trestné činy zůstaly nepotrestány (...). Úloha Soudu tedy spočívá v přezkoumání toho, zda a do jaké míry lze mít za to, že soudy, při vyvozování svých závěrů, podrobily případ pečlivému přezkumu vyžadovanému článkem 2 Úmluvy [a obdobně i u článku 3], aby nebyl narušen odrazující účinek soudního systému a význam role, kterou musí hrát při předcházení porušování práva na život (...).

Armani da Silva proti Spojenému království

č. 5878/08, rozsudek velkého senátu ze dne 30. března 2016

176. Povaha a stupeň kontroly, které splňují minimální práh účinnosti vyšetřování, závisí na okolnostech konkrétního případu. Kvůli různorodosti situací, které mohou nastat, není možné vytvořit kontrolní seznam vyšetřovacích úkonů, jež mají být provedeny, nebo stanovit jiná zjednodušená kritéria (...).

Mustafa Tunç a Fecire Tunç proti Turecku

č. 24014/05, rozsudek velkého senátu ze dne 14. dubna 2015

183. (...) příslušné orgány se musí vždy seriózně pokusit zjistit, co se stalo, a neměly by se spoléhat na unáhlené nebo nepodložené závěry, aby uzavřely vyšetřování, ani je používat jako základ pro svá rozhodnutí (...).

El-Masri proti Bývalé jugoslávské republice Makedonii

č. 39630/09, rozsudek velkého senátu ze dne 13. prosince 2012

163. (...) Vyšetřování by mělo mít dostatečně široký záběr na to, aby umožnilo vyšetřujícím orgánům vzít v úvahu nejen jednání představitelů veřejné moci, kteří použili smrtící sílu, ale také všechny související okolnosti, včetně takových aspektů, jako je plánování, vedení a dohled nad průběhem operace (...).

Al-Skeini a ostatní proti Spojenému království

č. 55721/07, rozsudek velkého senátu ze dne 7. července 2011

186. Povinnost provést účinné vyšetřování však není povinností co do výsledku, ale použitých prostředků. Neexistuje žádné absolutní právo domoci se trestního stíhání nebo odsouzení konkrétní osoby (...).

X a ostatní proti Bulharsku

č. 22457/16, rozsudek velkého senátu ze dne 2. února 2021

Mezinárodní spolupráce při vyšetřování

191. Požadavek účinnosti trestního vyšetřování může za určitých okolností zahrnovat povinnost vyšetřujících orgánů spolupracovat s orgány jiného státu, z čehož vyplývá povinnost vyhledat nebo poskytnout pomoc. Povaha a rozsah těchto povinností bude nevyhnutelně záviset na okolnostech každého konkrétního případu, například zda se hlavní důkazní materiály nacházejí na území dotčeného smluvního státu nebo zda tam podezřelí uprchli (...). To znamená, že dotčené státy musí podniknout veškeré rozumné kroky, aby mohly vzájemně spolupracovat, a v dobré víře vyčerpat možnosti, které jim poskytují platné mezinárodní nástroje o vzájemné právní pomoci a spolupráci v trestních věcech. I když Soud není příslušný k dohledu nad dodržováním mezinárodních smluv nebo závazků jiných než Úmluva, obvykle v této souvislosti ověřuje, zda žalovaný stát využil možností, které mu tyto nástroje nabízejí (...).

X a ostatní proti Bulharsku

č. 22457/16, rozsudek velkého senátu ze dne 2. února 2021

Z další judikatury

Prodlení nebo neprověření incidentu

Hovhannisyan proti Arménii

č. 18419/13, rozsudek ze dne 19. července 2018

Senát Soudu rozhodl o porušení zákazu špatného zacházení dle článku 3 Úmluvy v jeho procesní složce z důvodu, že nebylo promptně zahájeno vyšetřování okolností, za nichž měla být stěžovatelka, zaměstnankyně ministerstva, ze strany svých nadřízených fyzicky a verbálně napadena. Kvůli absenci takového vyšetřování Soud neměl dostatek důkazů, aby mohl nade vší rozumnou pochybnost určit, zda se stěžovatelka stala takového zacházení.

M. S. proti Chorvatsku (č. 2)

č. 75450/12, rozsudek ze dne 9. února 2015

Senát Soudu dospěl k závěru o porušení procesní složky zákazu nelidského a ponižujícího zacházení podle článku 3 Úmluvy v souvislosti se způsobem a průběhem kurtování stěžovatelky během její hospitalizace na psychiatrii. Stěžovatelka přiložila ručně psanou stížnost na špatné zacházení k odvolání proti rozhodnutí o nedobrovolné hospitalizaci. Ke stížnosti přiložila též lékařskou zprávu dokládající její zdravotní stav, kvůli němuž pro ni bylo připoutání k lůžku obzvláště bolestivé. Předložila tak hájitelné tvrzení, že byla podrobena špatnému zacházení ve smyslu článku 3 Úmluvy. A přesto se odvolací soud jejími tvrzeními nezabýval a dopis nepostoupil orgánům činným v trestním řízení, ačkoli byl povinen tak učinit jak podle vnitrostátního práva, tak podle Úmluvy.

Nepostavení podezřelých mimo službu

Myummyun proti Bulharsku

č. 67258/13, rozsudek ze dne 3. listopadu 2015

Senát Soudu rozhodl, že způsob, jakým vnitrostátní orgány a právní řád jako celek reagovaly na mučení, kterému byl stěžovatel podroben na policejní stanici, byl nepřiměřený závažnosti dané události, a došlo proto k porušení článku 3 Úmluvy v hmotněprávní i procesní složce. Soud mimo jiné zkritizoval, že policisté, kteří měli být do incidentu zapleteni, nebyli po dobu vyšetřování postaveni mimo službu a po jeho ukončení propuštěni.

Unáhlené a nepodložené závěry

Nika proti Albánii

č. 1049/17, rozsudek ze dne 14. listopadu 2023

Senát Soudu shledal porušení článku 2 Úmluvy v kontextu použití střelných zbraní členy národní gardy při potlačování politických protestů, v jejichž důsledku příbuzný stěžovatele zemřel po zásahu do hlavy. K porušení procesní složky práva na život došlo mj. tím, že vysoce postavení funkcionáři policie učinili unáhleně veřejná prohlášení, že oběti byly zastřeleny z bezprostřední blízkosti jinými zbraněmi, než které používá národní garda a policie. To vyvolalo pochybnosti o tom, zda příslušné orgány od počátku v dobré víře usilovaly o úplné objasnění závažných událostí, zda se nesnažily odvést pozornost od trestního vyšetřování, nebo do něj nevhodně nezasahovaly.

Odmítání zahájit trestní stíhání

Serikov proti Ukrajině

č. 42164/09, rozsudek ze dne 23. července 2015

Senát Soudu dospěl k závěru o porušení článku 3 Úmluvy u stěžovatele, který tvrdil, že byl při zatýkání a následném výslechu podroben nelidskému a ponižujícímu zacházení, po propuštění na svobodu byla na jeho těle patrná zranění, u nichž policie neprokázala, že vznikla před zatýkáním nebo v důsledku legitimního a přiměřeného použití síly ze strany policistů. Pokud jde o účinnost vyšetřování, Soud se pozastavil nad tím, že státní zastupitelství celkem šestkrát odmítlo zahájit trestní stíhání zasahujících policistů, navzdory tomu, že jeho rozhodnutí bylo soudem pětkrát zrušeno s odůvodněním, že nebyl objasněn původ zranění stěžovatele. Věc tak zůstala jen ve fázi prověřování.

Zelenin proti Rusku

č. 21120/07, rozsudek ze dne 15. ledna 2015

Senát Soudu jednomyslně rozhodl, že použitím nepřiměřené síly policisty při zatýkání stěžovatele a opakovaným odmítáním zahájit trestní stíhání proti těmto policistům, přestože stěžovatel státnímu zástupci předložil dostatečně podrobný a soudržný popis událostí doložený lékařskými zprávami, došlo k porušení práva stěžovatele zaručeného článkem 3 Úmluvy. Opakovaná rozhodnutí o odložení věci byla založena na nedostatečném a neúplném šetření, což vedlo k jejich několikerému rušení ze strany nadřízených orgánů. V důsledku opakovaného odmítání zahájit trestní stíhání nebylo vůbec provedeno řádné vyšetřování, v němž by byly vykonány potřebné vyšetřovací úkony. Již sama skutečnost, že orgány činné v trestním řízení odmítly zahájit trestní stíhání policistů navzdory věrohodným a hájitelným tvrzením o špatném zacházení, představovala porušení povinnosti provést účinné vyšetřování.

Maření vyšetřování

Cestaro proti Itálii

č. 6884/11, rozsudek ze dne 7. dubna 2015

Senát Soudu rozhodl, že v souvislosti se zacházením, kterému byl stěžovatel vystaven ze strany policistů, a následným vyšetřováním předmětných událostí došlo k porušení článku 3 Úmluvy. Policisté, kteří se dopustili mučení, nebyli nikdy identifikováni a potrestáni, protože jednak policie v úvodní fázi vyšetřování odmítla spolupracovat se státním zastupitelstvím, jednak množství policistů mělo v průběhu zásahu maskované obličejy. Tyto dvě okolnosti potom představovaly zásadní překážku jakýchkoli snah o účinné vyšetření předmětných událostí, přičemž nemožnost identifikovat policisty, kteří by měli být identifikovatelní např. viditelným číselným označením, je samo o sobě neslučitelné s Úmluvou.

Nezkoumání jedné z logických vyšetřovacích verzí

P. H. proti Slovensku

č. 37574/19, rozsudek ze dne 8. září 2022

Senát Soudu jednomyslně rozhodl, že zanedbáním povinností policistů při hlídání stěžovatelky během pobytu na policejní stanici, kde vyskočila z okna na toaletách ve druhém patře, utrpěla četná zranění a jen dílem náhody pád přežila, došlo k porušení článku 2 Úmluvy, který chrání právo na život. Vyšetřování nebylo důkladné, protože příslušné orgány vycházely z předpokladu, že stěžovatelčin pád z okna nesouvisel s děním v autě cestou na policejní stanici. O obou incidentech vedly samostatná řízení. Možnou spojitost mezi nimi tak ignorovaly, ačkoli mohla být klíčová pro pochopení zoufalého činu stěžovatelky. Pokud jde o pád z okna, vyšetřování bylo vedeno jednostranně. Jeho závěry spočívaly čistě na tvrzeních a záznamech sepsaných policisty. Uzavření případu kárným potrestáním policistů budí dojem tolerance a snahy úřadů zamést pod koberec možná pochybení přítomných policistů.

Eremiášová a Pechová proti České republice

č. 23944/04, rozsudek ze dne 16. února 2012

Senát Soudu konstatoval porušení práva na život podle článku 2 Úmluvy v případě příbuzného stěžovatele, který zemřel po pádu z okna policejní stanice. V procesní rovině Soud zkritizoval skutečnost, že v první fázi vyšetřování vycházelo z předpokladu, že dotyčný sám vyskočil z okna, a tedy se pokusil o sebevraždu, přičemž nebyla zvažována jiná možná vysvětlení incidentu, čímž byl do značné míry předznamenán výsledek šetření.

Nezajištění či neprovedení důkazu

Výslech svědků

Cazen proti Rumunsku

č. 30050/12, rozsudek ze dne 5. dubna 2016

Senát Soudu rozhodl, že tím, že se policista na policejní stanici snažil fyzicky zabránit stěžovateli v použití mobilního telefonu, a přitom ho zranil, podrobil stěžovatele ponižujícímu zacházení v rozporu s článkem 3 Úmluvy. Při posouzení, zda vyšetřování události bylo účinné, se Soud pozastavil nad tím, že policista P. byl poprvé vyslechnut více než rok po incidentu, přičemž pro tuto prodlevu nebylo žádné vysvětlení. Mimo výslechy P., stěžovatele a jeho klienta G. přitom nebyly provedeny žádné další vyšetřovací úkony, přestože podle výpovědi P. učiněné před státním zástupcem byly na

policejní služebně v době incidentu přítomny další osoby. Nebyla dále provedena konfrontace mezi stěžovatelem a P. a nebyli vyslechnuti lékaři, kteří stěžovatele ošetřovali. Všechny tyto úkony přitom mohly osvětlit skutkový stav.

Dilek Aslan proti Turecku

č. 34364/08, rozsudek ze dne 20. října 2015

Senát Soudu dospěl k závěru o porušení článku 3 Úmluvy v jeho procesní části, jelikož vnitrostátní orgány nedostály své povinnosti provést adekvátní a účinné vyšetřování o tvrzeném špatném zacházení. Vyšetřující orgány pochybily v několika ohledech. Podezřelí policisté nebyli státním zástupcem vůbec vyslechnuti. Státní zástupce se spokojil se záznamem jejich výpovědí, které policisté podali v jiném trestním řízení vedeném proti stěžovateli a jejím přátelům. Státní zástupce dále pochybil, když nepodnikl žádné kroky k zajištění dalších svědků, kteří se mohli v dané oblasti, rezidenční části města, v době události nacházet.

Nezajištění kamerových záznamů

Sládková proti České republice

č. 15741/15, rozsudek ze dne 10. listopadu 2022

Senát Soudu shledal, že vnitrostátní orgány náležitě nevyšetřily údajné špatné zacházení se stěžovatelkou ze strany policistů. Stěžovatelka podala trestní oznámení tři dny po událostech a k výmazu záznamů z bezpečnostních kamer z policejní služebny došlo o další týden později. Vyšetřující orgány tak měly dostatek času na zajištění tohoto důkazu, ale neučinily tak.

Ohledání místa činu a osob

Tagayeva a ostatní proti Rusku

č. 26562/07, rozsudek ze dne 13. dubna 2017

Senát Soudu shledal porušení hmotněprávní i procesní složky práva na život chráněného článkem 2 Úmluvy v souvislosti s teroristickým útokem čečenských separatistů na školu v Beslanu. Pokud jde o vyšetřování události, Soud spatřoval pochybení v nepatříčně uspěchaném ohledání místa tragédie a při zajišťování relevantních důkazů. Místo události mělo být zajištěno až do doby, než bude dokončeno podrobné forenzní zkoumání. Těla obětí byla přesto unáhleně odvezena. Stejně tak bylo už den po tragédii zahájeno odklizení trosek budovy s využitím těžké techniky, načež bylo místo zpřístupněno dokonce i třetím osobám. Vyšetřovatelům tak nebyl poskytnut dostatečný čas pro podrobné ohledání místa činu. To ve výsledku vedlo k tomu, že jejich zpráva neobsahovala zcela zásadní informace, jako je lokace nalezených těl, lidských ostatků či zbytků zbraní a munice.

Mižigárová proti Slovensku

č. 74832/01, rozsudek ze dne 14. prosince 2010

Senát Soudu dospěl k závěru, že policejní orgány v rozporu s článkem 2 Úmluvy dostatečně důkladně nevyšetřily okolnosti, za nichž manžel stěžovatelky přišel o život v důsledku střelného zranění během svého zadržení na policejní stanici. Vyšetřovatelé se nezabývali tvrzením, že jeden z policistů svou pistolí manželu stěžovatelky sám podal. Zejména nebyla ihned po incidentu provedena zkouška na střelný prach, která mohla potvrdit nebo vyloučit, zda stiskl spoušť některý z policistů.

Pitva

Gül proti Turecku

č. 22676/93, rozsudek ze dne 14. prosince 2000

Senát rozhodl o porušení článku 2 Úmluvy mj. z důvodu nedostatků vyšetřování úmrtí syna stěžovatele, který byl při policejní operaci zastřelen skrz zavřené dveře bytu. Dle Soudu nedošlo k pokusu najít kulku, kterou měla oběť údajně vypálil na policisty, čímž ospravedlňovali její zastřelení. Vyšetřovatelé neprovedli pitvu těla, protože podle jejich názoru byla příčina smrti zřejmá. Neumožnili tím posoudit rozsah zranění a dovodit, v jakém směru byla oběť kulkami zasažena, její polohu a vzdálenost od dveří v době zásahu, tedy okolnosti, které mohly přispět k objasnění okolností úmrtí.

Exhumace těla

Solska a Ribitcka proti Polsku

č. 30491/17 a 31083/17, rozsudek ze dne 20. září 2018

Senát dospěl k závěru, že vnitrostátní právo v rozporu s článkem 8 Úmluvy neobsahovalo dostatečné záruky proti svévoli při rozhodování o nařízení exhumace těl k vyšetření okolností letecké havárie. Z práva na život podle článku 2 Úmluvy vyplývá povinnost provést účinné vyšetřování, které musí být především důkladné. Tento požadavek za určitých okolností, jako v projednávané věci, může vyžadovat provedení exhumace těla a jeho ohledání.

Konfrontace

Bouyid proti Belgii

č. 23380/09, rozsudek ze dne 28. září 2015

Velký senát Soudu rozhodl, že vyšetřování incidentu, při kterém policista uštědřil stěžovatelům facku, protože se chovali drze, došlo k porušení procesní části článku 3 Úmluvy. Vyšetřující soudce totiž nenařídil osobní konfrontaci mezi stěžovateli a policisty. Vyšetřování se tak prakticky omezilo na výslech policistů.

Rekonstrukce činu

Nachova a ostatní proti Bulharsku

č. 43577/98, rozsudek ze dne 6. července 2005

Velký senát dospěl kromě jiného k závěru o porušení procesní složky práva na život podle článku 2 Úmluvy v souvislosti s úmrtím dvou romských mladíků, kteří byli zastřeleni vojenskou policií poté, co dezertovali z povinné vojenské služby. Soud poukázal mimo jiné na to, že vyšetřující orgány neprovedly všechny důkazní prostředky, které mohly přispět k objasnění okolností úmrtí, když mimo jiné nenařídily rekonstrukci na místě události.

Znalecké posudky

Dembele proti Švýcarsku

č. 74010/11, rozsudek ze dne 24. září 2013

Senát rozhodl, že v souvislosti se zadržením stěžovatele policejní hlídkou došlo k porušení článku 3 Úmluvy nejen v hmotněprávní části, ale i v souvislosti s následným vyšetřováním jednání policistů. Soud zkritizoval zejména rozhodnutí nenařídít provedení nezávislého znaleckého posudku zaměřeného na důvod zlomení obušku.

Rekognice

Yotova proti Bulharsku

č. 43606/04, rozsudek ze dne 23. října 2012

Senát rozhodl, že vyšetřování pokusu o vraždu stěžovatelky bylo neúčinné v rozporu s procesními povinnostmi státu podle článku 2 Úmluvy. Přestože vyšetřovací orgány identifikovaly okruh podezřelých a stěžovatelka byla jediným svědkem, který viděl útočnickovu tvář, nenařídily rekognici a případ odložily. K té došlo až o dva roky později. Ačkoli stěžovatelka při rekognici identifikovala pachatele, případ byl znovu odložen s odůvodněním, že ostatní důkazy tvrzení stěžovatelky nepotvrzovaly. Podobné lze uvést ve vztahu k vozu pachatele, kdy první identifikace vozidla za účasti stěžovatelky byla provedena až s odstupem více než tří let. Vyšetřující orgány nadto nevyvinuly žádné seriózní úsilí, aby našly zbraň, s níž byl trestný čin spáchán. Neprovedly ani expertizu nábojnic nalezených na místě činu.

Absence úsilí odstranit rozpory mezi důkazy

A. P. proti Slovensku

č. 10465/17, rozsudek ze dne 28. ledna 2020

Senát rozhodl, že uštědřením facky stěžovateli policistou při zatýkání došlo k článku 3 Úmluvy i v jeho procesní rovině, jelikož vyšetřování incidentu nebylo důkladné. Dle lékařských zpráv měl stěžovatel poraněný nos a opuchlý ret. Vnitrostátní orgány se v trestním řízení spolehly zejména na lékařskou zprávu zpracovanou na jejich žádost cca tři měsíce po zranění stěžovatele, nikoli na jím opatřené lékařské zprávy vypracované v den incidentu. Rozpor mezi jednotlivými písemnými důkazy a svědeckými výpověďmi nebyl v průběhu vyšetřování ani soudního řízení odstraněn.

Gedrimas proti Litvě

č. 21048/12, rozsudek ze dne 12. července 2016

Senát dospěl k závěru o porušení procesní složky článku 3 Úmluvy v souvislosti s vyšetřováním použití síly policisty při zadržení. Ve výpovědích policistů podle Soudu existovalo několik významných nesrovnalostí stran okolností zadržení. Ačkoli tři policisté popsali tyto okolnosti odlišně, vnitrostátní orgány tyto rozpory v průběhu dalšího vyšetřování neodstranily a ve svých rozhodnutích se těmito výslovně nezabývaly, pouze výpovědi policistů označily za soudržné a logické. Na rozdíl od výpovědi stěžovatele nebyla věrohodnost vyjádření policistů v rámci trestního vyšetřování zpochybněna. V této souvislosti Soud také poukázal na to, že některá písemná vyjádření policistů a úřední záznamy o jejich výpovědích obsahovaly v podstatě shodný text, což zásadně oslabuje důvěryhodnost takových výpovědí.

Nepřijetí opatření k zabránění koluze

Jaloud proti Nizozemsku

č. 47708/08, rozsudek velkého senátu ze dne 20. listopadu 2014

Velký senát dospěl mimo jiné k závěru o porušení procesní složky práva na život podle článku 2 Úmluvy, a to mj. z důvodu, že voják, který v rámci mise usmrtil iráckého občana, byl izolován od svědků a vyslechnut až po šesti hodinách od incidentu.

„207. Poručík A. byl vyslechnut až poté, co byl personál (...) na místě déle než šest hodin (...). Ačkoli (...) neexistuje žádný náznak nečestného jednání, takový časový odstup by mu poskytl dostatečnou příležitost sladit výpovědi s ostatními, aby překroutil pravdu, pokud by to měl v úmyslu udělat. Zdá se, že nebyla přijata žádná opatření, aby se tomu zabránilo.“

Ramsahai a ostatní proti Nizozemsku

č. 52391/99, rozsudek velkého senátu ze dne 15. května 2007

„330. Navíc nebyli policisté (...) po incidentu drženi odděleně a nebyli vyslechnuti dříve než po 3 dnech (...). Přestože (...) neexistuje důkaz, že by se navzájem anebo společně s kolegy z amsterodamského policejního sboru domluvili, pouhá skutečnost, že nebyly přijaty vhodné kroky k minimalizaci rizika takového domluvy, představuje vážný nedostatek v dostatečnosti vyšetřování.“

Velký senát rozhodl, že zastřelením potomka stěžovatelů policisty při zatýkání došlo k porušení článku 2 Úmluvy kvůli nedostatkům při vyšetřování incidentu. Vyšetřování bylo v první fázi vedeno policejní jednotkou, ve které působili i zasahující policisté. Několik důležitých vyšetřovacích úkonů nebylo vůbec provedeno a zasahující policisté nebyli před výsledkem separováni, aby se zabránilo sladění jejich výpovědí.

V proti České republice

č. 26074/18, rozsudek ze dne 7. prosince 2023

Senát rozhodl mimo jiné o porušení procesní složky práva na život podle článku 2 Úmluvy, a to v souvislosti s vyšetřováním úmrtí pacienta na psychiatrické klinice po použití taseru policií a podání medikace personálem nemocnice.

„123. Soud nejprve poukazuje na to, že vyšetřovací orgán okamžitě neizoloval a nevyslechl policisty zapojené do incidentu, tedy nezabránil možnému ovlivnění jejich výpovědí. Policisté byli vyslechnuti až za dvacet dní (tři z nich) a za jeden měsíc (poslední z nich). Ze spisu je patrné, že při vylíčení událostí podaném během těchto výsledků všichni více či méně zopakovali obsah úředních záznamů, které vypracovali v den události.“

Kummer proti České republice

č. 32133/11, rozsudek ze dne 25. července 2013

Senát Soudu dospěl jednomyslně k závěru, že v souvislosti s připoutáním stěžovatele ke kovovému oku v policejní cele a následným vyšetřováním této události došlo k porušení článku 3 Úmluvy. Ačkoliv stěžovatel příslušným orgánům danou událost oznámil bezprostředně a svá tvrzení podložil lékařskou zprávou, k výsledku policistů, kteří měli být do incidentu zapojeni, došlo téměř po třech měsících, a to teprve v návaznosti na stížnost adresovanou stěžovatelem příslušnému státnímu zastupitelství.

Eremiášová a Pechová proti České republice

č. 23944/04, rozsudek ze dne 16. února 2012

Senát konstatoval porušení práva na život podle článku 2 Úmluvy v jeho procesní složce v souvislosti s incidentem, kdy zadržená osoba vyskočila z okna policejní stanice a následkům zranění později podlehl. Soud poukázal mj. na to, že vyšetřující orgány nepodnikly žádné kroky na zabránění koluze mezi příslušnými policisty.

Nekritické přijetí výpovědí zainteresovaných osob

Sládková proti České republice

č. 15741/15, rozsudek ze dne 10. listopadu 2022

Senát Soudu shledal, že vnitrostátní orgány neprovedly náležité vyšetřování údajného špatného zacházení se stěžovatelkou ze strany policistů, čímž došlo k procesnímu porušení článku 3 Úmluvy. Prověřování trestního oznámení

stěžovatelky prováděly orgány vnitřní policejní kontroly. Závěry tohoto vyšetřování vycházely takřka výlučně z výpovědí policistů, které stěžovatelka ze špatného zacházení obvinila. Verze událostí popsaná policisty byla nekriticky přijata jako důkaz toho, že stěžovatelka byla agresivní, kladla odpor a síla použitá proti ní byla ospravedlnitelná.

Zúžený rozsah vyšetřování

Okolnosti použití síly, její nezbytnost a přiměřenost

El-Asmar proti Dánsku

č. 27753/19, rozsudek ze dne 3. října 2023

Senát Soudu rozhodl o porušení článku 3 Úmluvy v jeho procesní složce, jelikož se vyšetřovací orgány dostatečně nezabývaly tím, zda bylo použití pepřového spreje vůči agresivnímu vězni zcela nezbytné. Dle Soudu měly posuzovat incident v kontextu předchozího agresivního chování stěžovatele a schopnosti dozorců reagovat na jeho dřívější násilné útoky jinými, méně invazivními prostředky. Dostatečně nebylo prošetřeno ani to, zda byl zákrok pečlivě naplánován, ani proč dozorci stěžovatele nevarovali, že v případě neuposlechnutí jejich příkazů použijí pepřový sprej. V rámci vyšetřování nebyla zkoumána ani otázka, zda dozorci stěžovateli po použití spreje zajistili nezbytnou úlevu.

Geylani a ostatní proti Turecku

č. 10443/12, rozsudek ze dne 12. září 2023

Senát vyslovil porušení článku 3 Úmluvy z důvodu, že nebyly dostatečně důkladně prošetřeny okolnosti, za kterých druhá stěžovatelka utrpěla zranění během nasazení vodních protí v zásadě pokojnému politickému shromáždění. I když druhá stěžovatelka evidentně utrpěla svá zranění po zásahu vodním dělem, vyšetřovatelé přesto naznali, že tato zranění byla výsledkem náhody a vznikla v důsledku její fyzické slabosti a pádu na povrch vozovky. Nezabývali se přitom vůbec tím, zda byla použita síla vzhledem k okolnostem nezbytná a přiměřená. Vyšetřovatelé ani státní zástupce se nesnažili určit ani přesnou vzdálenost, ze které byla voda stříkána, ale ani jiné důležité faktory, jako je úhel rozstříku a úroveň tlaku vody.

Plánování, vedení a dohled nad operacemi

Nika proti Albánii

č. 1049/17, rozsudek ze dne 14. listopadu 2023

Senát Soudu shledal, že vyšetřováním použití střelných zbraní ve snaze potlačit politické shromáždění, v jejichž důsledku zemřel příbuzný stěžovatele, došlo k porušení procesní složky článku 2 Úmluvy. Vyšetřování událostí nebylo dostatečně důkladné, protože se soustředilo výhradně na určení osoby, která byla přímo odpovědná za smrt. Nebylo však provedeno žádné šetření, které by určilo, zda nedošlo k selhání na úrovni velitelů národní gardy, kteří zásah naplánovali, koordinovali a dohlíželi na jeho průběh.

Haász a Szabó proti Maďarsku

č. 11327/14 a 11613/14, rozsudek ze dne 13. října 2015

Senát rozhodl, že v souvislosti se zásahem policisty jednajícím mimo výkon služby v rámci nočního incidentu u jezera Balaton a následným vyšetřováním předmětného incidentu došlo k porušení hmotněprávní i procesní složky článku 2 Úmluvy zaručujícího ochranu lidského života. Státní zástupce věc odložil s odůvodněním, že záměrem policisty bylo zastavit stěžovatelky, které svým vozidlem ohrozily život a zdraví jeho kolegy. Daný závěr však zcela pominul širší kontext incidentu a zejména událostmi, které mu předcházely. Policista s kolegou totiž v civilním vozidle uprostřed noci

pronásledovaly a později zatarasily cestu vozidlu stěžovatelek, které se mohly oprávněně domnívat, že jde o přepadení. Příslušné orgány měly zkoumat, jakým způsobem byla vedena celá operace s cílem sledovat a zastavit stěžovatelky a jakým způsobem daný postup ovlivnil nezbytnost použití střelné zbraně.

Shchiborshch a Kuzmina proti Rusku

č. 5269/08, rozsudek ze dne 16. ledna 2014

Senát rozhodl, že policejní operace za účelem násilné hospitalizace muže trpícího psychickou nemocí ústící v jeho smrt porušila článek 2 Úmluvy. I přes rozsáhlé vyšetřování incidentu vnitrostátní orgány nedostály procesním požadavkům tohoto ustanovení, jelikož nevěnovaly pozornost klíčovým otázkám případu, zejména plánování a vedení operace. Ta byla vedena jako by se týkala ozbrojeného útočníka bez ohledu na duševní nemoc syna stěžovatelů, o níž policisté věděly, a přesto před zásahem nepřivolali na místo odborný zdravotnický personál.

„258. (...) vyšetřující orgány se nezabývaly otázkou plánování a kontroly operace. Zejména nezjistily, proč policie jednala z vlastní iniciativy bez přivolání kvalifikovaného zdravotnického personálu (...). Zatímco vyšetřování posuzovalo zejména použití síly (...), vyšetřující orgány posuzovaly situaci, jako by se týkala jakéhokoli ozbrojeného pachatele, bez ohledu na duševní stav pana Shchiborshche. Vyšetřující orgány dále neposoudily způsob, jakým bylo přijato rozhodnutí vtrhnout do bytu.“

Neztotožnění návodce či organizátora

Mazepa a ostatní proti Rusku

č. 15086/07, rozsudek ze dne 17. října 2018

Senát dospěl k závěru o porušení procesní složky práva na život dle článku 2 Úmluvy, protože vyšetřování okolností vraždy investigativní novinářky A. Polítkovské neusilovalo o odhalení totožnosti zadavatele činu. Vyšetřování vedlo k odsouzení pěti osob přímo odpovědných za spáchání vraždy. Soudu však nebyly předloženy žádné informace, které by nasvědčovaly snaze zjistit totožnost objednatele zločinu.

SDílení informací

V proti České republice

č. 26074/18, rozsudek ze dne 7. prosince 2023

Senát rozhodl o porušení pozitivní povinnosti státu provést účinné vyšetřování na poli práva na život zaručeného v článku 2 Úmluvy, a to v souvislosti s úmrtím pacienta na psychiatrické klinice po použití taseru policií a podání medikace personálem nemocnice.

„124. (...) Soud (...) shledává, že rozsah vyšetřování byl poněkud omezený. (...) vyšetřování se nezaměřilo na informace vyměněné mezi policisty a zdravotníky a znalci nebyli požádáni o vyjádření se k možné interakci mezi léky podanými P. Z. (před policejním zásahem a po něm) a použitím taseru.“

Neposkytnutí první pomoci a včasný přístup k lékařské péči

Dimaksyan proti Arménii

č. 29906/14, rozsudek ze dne 17. října 2023

Senát konstatoval, že došlo k porušení práva na život podle článku 2 Úmluvy v jeho procesní složce mimo jiné tím, že se vyšetřování úmrtí syna stěžovatele, který byl nešťastnou náhodou postřelen během výkonu vojenské služby, nezaměřilo na zkoumání, zda nedošlo ke zbytečným průtahům, pokud jde o převoz stěžovatele do nemocnice. byla doba, která odcelkovou dobu potřebnou k jeho převozu do nemocnice.

Denis Vasilyev proti Rusku

č. 32704/04, rozsudek ze dne 17. prosince 2009

Senát rozhodl o porušení článku 3 Úmluvy v jeho procesní rovině z důvodu, že se vyšetřování napadení a oloupení stěžovatele nezaměřilo na otázku, zda jej na místo přivolání policisté neponechali ve stavu bezvědomí bez poskytnutí první pomoci a urychleného přivolání zdravotnické záchranné služby.

Vyhledávání další judikatury na mezisoudy.cz: účinné vyšetřování; adekvátnost/účinnost; diskriminační motiv; hájitelné tvrzení

— Další prameny mezinárodního práva

Evropská unie

- Listina základních práv EU (čl. 2 a 4)
- Úmluva o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie, vypracovaná Radou na základě článku 34 Smlouvy o Evropské unii
- Návod pro vyšetřování tvrzeného špatného zacházení na hranicích (Guidance on investigating alleged ill-treatment at borders), materiál Evropské agentury pro lidská práva

Rada Evropy

- Úmluva proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání (čl. 12 a 13)
- Opční protokol k Úmluvě proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání
- Účinné vyšetřování špatného zacházení – pokyny k evropským standardům (druhé vydání) (2014)
- Účinné vyšetřování úmrtí nebo špatného zacházení způsobených bezpečnostními silami (Effective Investigations into Death or Ill-treatment caused by security forces), tematická příručka Rady Evropy

Organizace spojených národů

- Všeobecná deklarace lidských práv (čl. 3 a 5)
- [Mezinárodní pakt o občanských a politických právech](#) (čl. 2, 6 a 7)
- [Obecný komentář č. 36](#) (2019) Článek 6 Právo na život (Výbor OSN pro lidská práva)
- [Obecný komentář č. 20](#) (1992) Článek 7 Zákaz mučení nebo jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu (Výbor OSN pro lidská práva)
- [Úmluva OSN proti mučení a jinému krutému, nelidskému či ponižujícímu zacházení](#)
- [Obecný komentář č. 2](#) (2008) Implementace článku 2 (Výbor OSN proti mučení)
- [Obecný komentář č. 3](#) (2012) Implementace článku 14 (Výbor OSN proti mučení)
- Příručka k účinnému vyšetřování a dokumentování mučení a jiného krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání (Istanbulský protokol)

Česká právní úprava a praxe

- Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod (čl. 6 a 7 odst. 2)
- Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů (§ 2, 4, 10–19, 31–38)
- Zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád (§ 2, 7–8d, 52–118, 158–167)
- Nález Ústavního soudu ze dne 26. listopadu 2021, sp. zn. [II.ÚS 1886/21 #2](#) (závěry účinného vyšetřování se nesmí opírat o poznatky znalce, o jehož nestrannosti lze mít důvodnou pochybnost)
- Nález Ústavního soudu ze dne 10. listopadu 2020, sp. zn. [IV.ÚS 1559/20 #1](#) (k důkladnosti vyšetřování tvrzeného napadnutí příslušníky vězeňské služby; nevyšetření rozporu mezi zdravotními záznamy z věznic, ve kterých stěžovatel pobýval)
- Nález Ústavního soudu ze dne 6. října 2020, sp. zn. [III.ÚS 1412/20 #1](#) (k důkladnosti vyšetřování ve vztahu k povinnosti objasnění předsudečné pohnutky trestného činu)
- Nález Ústavního soudu ze dne 10. prosince 2019, sp. zn. [II.ÚS 1376/18](#) (k založení rozhodnutí na ukvapených nebo nepodložených domněnkách; absence vyžádání odborných vyjádření či znaleckých posudků ke zdravotnímu stavu; bagatelizace tvrzení stěžovatele, osoby žijící na okraji společnosti, a nekritické upřednostňování tvrzení strážníků městské policie)
- Nález Ústavního soudu ze dne 24. května 2016, sp. zn. [I.ÚS 1042/15 #2](#) (k absenci výsledku očitých svědků ze strany GIBS; nevyšetření původu zjištěných zranění)
- Nález Ústavního soudu ze dne 27. října 2015, sp. zn. [I.ÚS 860/15 #1](#) (absence výsledků ostatních zajištěných cizinců, nezajištění kamerových záznamů, neprovedení lékařské prohlídky)
- Nález Ústavního soudu ze dne 2. března 2015, sp. zn. [I.ÚS 1565/14 #1](#) (k nevyslechnutí očitých svědků, včetně rodičky a lékařky, která vedla porod, jehož průběh byl předmětem trestního oznámení)
- Nález Ústavního soudu ze dne 18. března 2010, sp. zn. [III.ÚS 3320/09 #1](#) (k neprovedení důkazů, jako jsou rekonstrukce či vyšetřovací pokus)
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. dubna 2024, sp. zn. 6 Tdo 232/2024 (k ignorování vyšetřovacích verzí a vyvození ukvapených závěrů na základě nekriticky hodnocené výpovědi zasahujících policistů)
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. dubna 2023, sp. zn. 8 Tdo 238/2023 (k neprovedení důkazu kamerovým záznamem, přestože tento záznam byl k dispozici)
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. února 2017, sp. zn. 5 Tdo 1230/2016 (k ignorování jedné z vyšetřovacích verzí; nevyšetření extrémního rozporu výpovědi s ostatními důkazy)
- Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. září 2016, sp. zn. [5 Tdo 1207/2016](#) (k neodstranění rozporů mezi důkazy; nevyšetření alternativních verzí, jak se otisky prstů obžalovaného mohly ocitnout na předmětech)

Norská zkušenost – Spesialenheten for politisaker

Postavení

- Norská obdoba české Generální inspekce bezpečnostních sborů („GIBS“)
- Organizačně spadá pod ministerstvo spravedlnosti (civilní sekci) a zároveň má úzké vazby na soustavu státního zastupitelství
- Mají tři pobočky: Oslo, Bergen a Trondheim

Rozsah pravomocí:

- Na rozdíl od GIBS vyšetřuje pouze podezření z trestné činnosti příslušníků policie, ne pracovníků vězeňské služby a celní správy. Pokud jde o policisty, vyšetřují pouze podezření na trestnou činnost spáchanou

v souvislosti s výkonem pravomocí policejních orgánů. Dále vyšetřují také civilisty, pokud jsou podezřelí z toho, že se zapojili do trestné činnosti páchané policisty (např. v rámci korupce).

- Z hlediska právní kvalifikace vyšetřují tři základní skutkové podstaty trestných činů: usmrcení, způsobení újmy na zdraví (*bodily harm*) a profesní pochybení (*professional misconduct*).
- Ve vztahu k policejnímu sboru mají pravomoc vydávat metodická doporučení. Ta nejsou striktně vzata formálně právně závazná, ale v praxi jsou široce respektována. Nezřídká vedou k tomu, že policie sama přijme závazná metodická pravidla v dané oblasti.
- V nedávné době zavedli pravidelná setkání s vedením policie, jejichž účelem je sdílení zkušeností a vzájemný dialog. Tato praxe se velmi osvědčila a vedla ke zlepšení vztahů obou orgánů.
- Na mezinárodní úrovni spolupracují a sdílejí poznatky a zkušenosti s jinými národními orgány vyšetřujícími trestnou činnost policistů a dalších příslušníků donucovacích orgánů. Konkrétně jsou členy EPAC (*European Partners Against Corruption*) a IPCAN (*Independent Police Complaints Authorities' Network*).¹

Prvotní fáze vyšetřování:

- Mají zhruba 1200 případů ročně. Z tohoto počtu bylo vloni téměř 70 % věcí uzavřeno bez vyšetřování; i tato rozhodnutí jsou náležitě odůvodněna a v anonymizované podobě zveřejňována na internetových stránkách za účelem transparentnosti a umožnění veřejné kontroly. Pravomocným odsouzením končí asi tři procenta případů.
- Nemají přímý přístup do informačních systémů policie. Nejčastěji se o incidentu dozvídají od obětí, jejich příbuzných a svědků. V Norsku je široké povědomí o tom, že podezření na profesní pochybení policistů vyšetřuje zvláštní orgán nezávislý na policejních strukturách.
- Policie je povinna hlásit bezodkladně (v praxi většinou do hodiny) všechny případy, kdy při policejním zásahu došlo k „úmrtí“ nebo „vážnému zranění“. V těchto případech je vyšetřování zahájeno vždy.
- Proti rozhodnutí o odložení věci ad acta je přípustný opravný prostředek k řediteli norské GIBS; proti jeho rozhodnutí lze podat žalobu k soudu.

Prevence koluze:

- Kvůli velkým vzdálenostem v Norsku nejsou vyšetřovatelé často schopni dorazit na místo incidentu v přiměřených lhůtách (musí-li cestovat na sever země letadlem, čekají na první dostupný let). Opatření na místě k zabránění možné koluze mezi zasahujícími policisty tudíž přijímá sám policejní orgán, konkrétně velitelé zásahu. V praxi jsou často přizváni policisté z nejbližšího sousedního policejního okrsku.
- Obvykle je potřebné realizovat několik výslechů dotčených policistů. První z nich se zpravidla uskuteční ihned po incidentu. Nemí-li možné, aby se vyšetřovatelé dostavili rychle na místo, výslech proběhne s využitím videopřenosu.
- Součástí výslechu policistů je vždy dotaz, zda se o incidentu policista s někým bavil, s kým, kdy a o čem přesně. Veliteli zásahu, který nese primární odpovědnost zabránit koluzi, je kladena otázka, jaká konkrétní opatření přijal, aby zabránil koluzi. V protokolu o výslechu je poté záznam o přijatých opatřeních, jenž může být použit jako důkaz u soudu, pojme-li soudce podezření na možnou koluzi.
- V praxi je zcela ojedinělé, že by policista využil práva nevypovídat. Policisté jsou v rámci výcviku školeni, že je součástí jejich povinností vypovídat o skutečnostech souvisejících s výkonem služby a že nesmí nic zamlčovat. Policisté jsou v naprosté většině případů přesvědčeni, že postupovali správně, a proto ochotně vypovídat, ve snaze rozptýlit sebemenší pochybnosti o profesním selhání. Je to otázka profesní cti. Kdyby odmítli vypovídat, přiznali by tím zbytečně podezření, že něco skrývají. Na případ by to vrhalo nedobré světlo.
- Během vyšetřování může být policista postaven mimo službu. Rozhodnutí je na nadřízeném.

¹ Česká GIBS není členem IPCAN.

Transparentnost, média a zapojení obětí do vyšetřování:

- O všech případech jsou na webových stránkách dostupné stručné a anonymizované informace.
- Během vyšetřování jednotlivých případů zachovávají mediální zdrženlivost. Pokud tak nečiní i policie, aktivně do veřejného prostoru vstupují a usměrňují informace, aby se nešířily zjevné nepravdy.
- Vycházejí z širokého pojetí obětí. Jsou s nimi od počátku řízení v kontaktu.
- Oběti a příbuzní dostávají příručku shrnující, jaká mají při vyšetřování práva. Patří k nim možnost seznámit se se všemi podklady rozhodnutí i právo navrhnout důkazy.

Výzvy:

- V poslední době identifikují dva stoupající trendy, pokud jde o předmět vyšetřování: *zprvé*, je to nárůst sexuálně motivované trestné činnosti policistů vůči obětem trestných činů nebo svým kolegům či kolegyním, a *zadruhé* se jedná o nárůst případů zanedbání povinností policie stran přijetí preventivních opatření proti domácímu násilí. Řada případů eskaluje a nezřídka končí i vraždou. Ve druhé ze zmíněných situací je při shledání pochybení ukládána sankce (ve formě pokuty) celému místně příslušnému policejnímu útvaru.

Více informací o vyšetřování trestných činů spáchaných policisty naleznete na webových stránkách Spesialenheten for politisaker dostupných [zde](#).

Tato příručka má čistě informativní povahu a neobsahuje závazný právní výklad rozsudků a rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva. Jejich anotace, na které je v tomto dokumentu odkazováno, nejsou úředními rozhodnutími a nejsou závazné. Jsou však autorskými díly chráněnými autorským právem. Tento dokument jako celek ani jednotlivé anotace v něm obsažené proto nesmí být bez předchozího souhlasu státu reprezentovaného Ministerstvem spravedlnosti zpřístupňovány veřejnosti ani jinak užívány, zejména rozmnožovány, nad rámec volného užití dle § 30 autorského zákona a zákonných licencí dle § 31 a násl. tohoto zákona.